

Anlægsgartner Lisbeth Lindgreen Petersen på vej ned mellem rækkerne af pil klar til høst. Til venstre Kaspisk dugpil, *Salix dahpnoides acutifolia*. Til højre *Salix purpurea tenuifolia* "Carl Jensen".

Pilehøst FOR SELVHENTERE

Siden oldtiden har pil været brugt til at flette redskaber og hegn af, og de smukke, smidige grene er stadig populære til flet. Grenene høstes om vinteren, og dyrker man ikke selv pil, byder pilemarker med selvhøst på en mulighed for at høste dem. Søndag har besøgt en pilemark med 20 forskellige sorter at vælge imellem.

Af HANNE GABEL CHRISTENSEN
have@soendag.dk
Foto: HANNE GABEL CHRISTENSEN

Piletræet var et af de første træer til at slå rødder herhjemme efter istiden, og gennem tiden er pilen blevet brugt til praktiske formål i dagligdagen – til fiskeruser, døre, koste, tækkestænger, kurve og hegn.

I 1500-tallet pålagde loven ligefrem bønder at plante pil, så de kunne flette hegn af dem til at holde deres husdyr ude af marker og køkkenhaver.

I dag bruges pil også til miljøvenligt biobrændsel (energipil er CO₂-neutral) og til rensning af forurenede jord og vand. I det hele taget en meget nyttig plan-

te, som ovenikøbet er dekorativ og let at dyrke.

Og der er rigeligt at vælge imellem. Pileslægten spænder over ca. 450 arter, lige fra dværgbuske på få cm's højde til 25 meter høje træer, og dertil kommer en lang række krydsninger.

Før man planter pil i haven, er det derfor en god idé at overveje, hvad den skal bruges til. Farve og egenskaber varierer, og alt efter smidighed og styrke egner de forskellige pilesorter sig til forskellige formål.

Det ved anlægsgartner Lisbeth Lindgreen Petersen en hel del om. Hun og ægtefællen Bo

Salix Belle Isle, Fransk flødefarvet, med flødefarvede grene med sorte knopper. En almindelig flettepil i Frankrig og den eneste, der dyrkes i Belle Isle, som den er opkaldt efter. Smidig og god til alle former for flet.

HER KAN DU hente pil

Selvhøst: Nyvang Pile- og Anlægsgartneri, Nyvangsvej, St. Magleby, Amager. Hvert år sidste søndag i januar og første lørdag i februar kl. 11-13. Pris: 15 kr. pr. kg. Medbring selv beskærrersaks m.m. Lagersalg af tørret pil: Sidste lørdag i maj kl. 11-13. Afhentningspris fra 25-35 kr. pr. kg alt efter længde. Se mere på store-magleby.dk

smidige. De kan bruges til alt.

Pil til flet høstes om vinteren, fra løvfald til januar-februar, før den begynder at skyde igen. Pilen bindes - i ikke for store bundter og ikke for stramt, da den så kan mugne - og sættes til tørring et tørt og luftigt sted.

Farven ændrer sig under tørring, og nogle pilesorter reagerer, hvis de står i direkte sollys: så får de mere skinnende og ly-

sere farver, end de får i mørke.

Det tager fra en-seks måneder for pilen at tørre, og derefter kan den holde sig i årevis. Før den er klar til brug, skal den oplødes i vand, så den bliver bøjelig igen.

- Det tager fra 3-14 dage alt efter tykkelse og vandtemperatur. I frost stopper processen, forklarer Lisbeth Lindgreen Petersen. ■

Pil er let at plante og få til at vokse. I marts-april klipper man en pilegren på en blyants tykkelse i 25 cm lange stykker og stikker pilestykkerne i jorden på et solrigt sted. Knopperne skal pege opad, og ca. to-tre knopper (fem-syv cm) skal være over jorden.

Derefter holdes jorden fugtig og fri for ukrudt det første år.

Skal pilen bruges til at flette med, plantes den tæt, med en stor fods afstand mellem planterne, så de vokser op med lige skud frem for at brede sig busket til siderne. Mellem rækkerne skal der være en afstand på 50-80 cm. Og efter halvandet år kan man begynde at høste af den.

Kratholm Petersen begyndte i 1999 at plante pil på en hektar mark, og der har de i dag ca. 20.000 planter fordelt på ca. 20 forskellige pilesorter.

- Alle dem, vi har nu, har været med fra starten. En del minder meget om hinanden, så nogle har vi ladet stå og blive til buske. Ud af de 20 sorter er der 12, som er rigtig gode, forklarer Lisbeth.

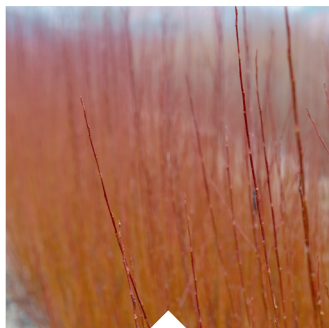
Let at dyrke

Gode allround i sorterne her på marken er Bleu, Tofarvet, Rød Belgier og Leicestershire Dix. De er alle lange, slanke og

Tofarvet pil, Salix purpurea, med et tofarvet spil i rødbrun og gulgrøn. Den bliver to-tre m høj og er efter Lisbeths mening en af de bedste og flotteste at flette med.

Pil er let både at plante og få til at vokse. De stikkes i marts-april, og ca. halvandet år efter er de klar til høst.

Salix pentandra amarum arena-rie "Laurbær". En lidt kraftig, blank, lakridsgrøn pil, som er smidig at flette med. God til stager (de lodrette grene) og kanter (afslutning). Det er Lisbeths ynglingsort.

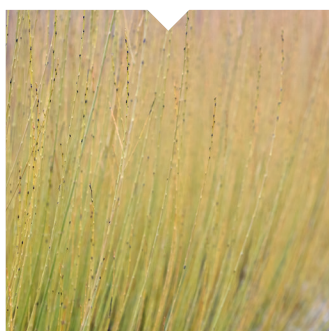
TRE FINE farver

Salix Rød belgier – en rigtig god flettepil bl.a. til kurve. Får 2,5-3 m lange skud.

Uralpil, Salix purpurea longifolia, med en klar, gulgrøn farve. Barken kan løsne sig, hvis den opblødes for længe.

Velegnet til sideflet. Ikke egnet til kanter og stager.

Salix purpurea "Leicestershire Dix". Flot flettepil, grønlig med rødlig top. Bliver grågrøn, når den tørrer. En rigtig god og smidig flettepil.

Salix alba vittelina "Gulpil" med smukke, lysende gule grene.

Flettes den frisk, beholder den sin gule farve, men krymper lidt, når den tørrer. Tørres den og udblødes på sædvanlig vis, bliver farven rødbrun. Og sort kan den også slå over i, hvis den lægges i blød som nyhøstet i to-tre dage og derefter tørrer og senere opblødes, når den skal bruges.

